

MBE-3323

Seat No. _____

M. A. (Sem. III) Examination

October / November - 2018

History : CC - 303

(History of India : 1757 A.D. to 1857 A.D.)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્ન લખવો ફરજિયાત છે.

(૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧ પ્લાસીના યુદ્ધનો ઇતિહાસ રજૂ કરો.

અથવા

૧ પાણીપતના ત્રીજા યુદ્ધ (ઈ.સ. ૧૭૬૧) ના જવાબદાર કારણો લખી, ઇતિહાસમાં તેનું મહત્ત્વ સમજાવો.

૨ એંગ્લો-ફ્રેન્ચ સંઘર્ષની ભૂમિકા લખી, તેના પરિણામ લખો.

અથવા

૨ એંગ્લો-શીખ સંબંધો (ઈ.સ. ૧૮૧૮-૧૮૫૭) વિશે લંબાણપૂર્વક ચર્ચા કરો.

૩ એંગ્લો-અફઘાન સંબંધોની ચર્ચા કરી, ઇતિહાસમાં તેનું મહત્ત્વ સમજાવો.

અથવા

૩ ચાલ્સ વુડ ખરીતાની કલમો લખી, તેનું મહત્ત્વ દર્શાવો.

૪ ઈ.સ. ૧૮૫૭ પહેલાના આદિવાસી આંદોલનોની સમીક્ષા કરો.

અથવા

૪ ઈ.સ. ૧૮૫૭ના વિપ્લવના કારણો અને પરિણામોનું મૂલ્યાંકન કરો.

૫ કોઈ પણ સાત પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો :

(૧) મરાઠા રાજ્યના મહત્વના પેશ્વાઓ કયા કયા હતા ?

(૨) રાક્ષસભવનનું યુદ્ધ ક્યારે અને કોની વચ્ચે લડાયું હતું ?

(૩) ઈ.સ. ૧૮૧૩ના ધારો કયો હતો ?

(૪) પ્રથમ કર્ણાટક વિગ્રહ કયા પ્રશ્ને લડાયો હતો ?

(૫) દ્વિતીય શીખ વિગ્રહ દરમ્યાન કેટલા યુદ્ધો લડાયા હતા ?
કયા કયા ?

(૬) કલકત્તા શહેરમાં કયો બનાવ બન્યો હતો ?

(૭) કયા મુઘલ બાદશાહ પાસેથી અંગ્રેજોએ બંગાળ પ્રાંતની
દિવાની સત્તા મેળવી ?

(૮) વી.ડી. સાવરકરે કયું પુસ્તક લખ્યું ?

(૯) તાત્યા ટોપેનું મુળ નામ શું હતું ?

(૧૦) ૧૮૫૭ના વિપ્લવની કઈ વીરાંગનાઓ હતી ?

(૧૧) ૧૮૫૭ના વિપ્લવમાં કોણે મહત્વનો ભાગ ભજવ્યો હતો ?

(૧૨) ભારતના કયા શાસકોએ વિપ્લવમાં ભાગ લીધો ન હતો ?